

مؤلفه ها و ابعاد اساسی

حقوق و اقتصاد

یدالله دادگر

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

۱۳۸۹

انتشارات پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس و نور علم

دادگر، یدالله، ۱۳۳۴ - مؤلفه ها و ابعاد اساسی حقوق و اقتصاد / تألیف یدالله دادگر. — انتشارات نورعلم و پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۹ ۴۸۶ ص.: جدول، نمودار شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۰۱۲-۹ کتابنامه: ص [۴۵۴]-۴۸۶؛ همچنین به صورت زیر نویس. اقتصاد، حقوق و اقتصاد، الف. دانشگاه تربیت مدرس. پژوهشکده اقتصاد. ب. عنوان. برخی ۱۳۲۲ / ۳۴۰	K ۴۸۷ م ۸ / د ۲ ۱۳۸۹
---	--

انتشارات نورعلم تهران - خیابان دماوند - خیابان زاهد گیلانی - پلاک ۲۳۸

noreelm@yahoo.com

۰۹۱۲۳۳۳۲۲۲۹

عنوان : مؤلفه ها و ابعاد اساسی حقوق و اقتصاد

نویسنده: دکتر یدالله دادگر عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

ناشر: انتشارات پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس و انتشارات نورعلم

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۹

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: روشن

قیمت: ۹۸۰۰ تومان

پخش در تهران: کتابیران - ۱۵ - ۶۶۵۶۶۵۱۱ پخش در همدان: نشر دانشجو - ۸۳۷۸۰۱۰

پایگاه اینترنتی: www.noreelm.com

موبایل کار: در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات: از طریق تماس با شماره زیر

۰۹۱۲۳۳۳۲۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
بخش اول - کلیات و زمینه ها	۹
فصل اول - موضوعات آغازین	۱۱
۱-۱- مقدمه و چارچوب مفهومی	۱۱
۱-۲- پیش زمینه ها	۱۷
۱-۳- بلوغ اولیه و تحولات بعدی	۲۰
۱-۴- ابعاد مقدماتی روش شناختی سسر جدید	۲۵
۱-۵- جمع بندی پایانی	۲۹
فصل دوم - روند تکاملی و متدلوژی	۳۳
۲-۱- مقدمه	۳۳
۲-۲- تحولات اولیه	۳۶
۲-۳- برخی ملاحظات روش شناختی	۴۰
۲-۴- تکامل ادبیات	۴۸
۲-۵- نکات تکمیلی و جمع بندی	۵۲
فصل سوم - ادبیات و پایه های تئوریک	۵۹
۳-۱- مقدمه و زمینه های تاریخی	۵۹
۳-۲- ریشه های تئوریک	۶۴
۳-۳- ابعاد تکمیلی	۷۰

۷۴	۳-۴- مراحل شکوفایی بیشتر
۷۹	۳-۵- نکات قابل ملاحظه
۸۵	فصل چهارم- کاربرد علم اقتصاد در دیگر رشته ها
۸۵	۴-۱- مقدمه
۹۳	۴-۲- حضور اقتصاد در بررسی دیگر رشته ها
۹۲	۴-۳- چند مصداق از ورود اقتصاد به دیگر رشته ها و نتایج قابل ملاحظه
۱۱۵	فصل پنجم- وابسته های اقتصاد برای حقوقدانان و کارگزاران حقوق
۱۱۶	۵-۱- مقدمه
۱۲۲	۵-۲- عناصر تعیین کنند
۱۳۴	۵-۳- یک سلسله مصداقهای خاص در حقوق و اقتصاد
۱۴۲	۵-۴- نتایج قابل ملاحظه
۱۴۷	فصل ششم- مکتبها و مصداقها
۱۴۷	۶-۱- مقدمه و چند قرانی بودن حقوق و اقتصاد
۱۵۱	۶-۲- گرایشهای شیکاگویی، اصلاحی و انتخاب عمومی از حقوق و اقتصاد
۱۵۷	۶-۳- رویکرد نهادگرایی و دیگر مکتبهای حقوق و اقتصاد
۱۶۳	۶-۴- مصداقهای عمومی حقوق و اقتصاد
۱۷۳	۶-۵- مطالب تکمیلی و جمعبندی
۱۸۱	فصل هفتم- جایگاه حقوق مالکیت
۱۸۱	۷-۱- مقدمه
۱۸۶	۷-۲- ریشه ها و تحولات حقوق مالکیت
۱۹۴	۷-۳- نقش حقوق مالکیت در پیشرفت و ثبات اقتصادی
۲۰۶	۷-۴- نکات قابل ملاحظه
۲۱۷	بخش دوم- محورهای کارساز

فصل هشتم - نقش هزینه مبادله در حقوق و اقتصاد ۲۱۹

۸-۱- مقدمه ۲۱۹

۸-۲- اتخاذ تصمیم غیر بازاری و تحولات هزینه مبادله ۲۲۷

۸-۳- چارچوب های اساسی و تحولات کارکردی قضیه کاوز ۲۳۴

۸-۴- نتایج قابل ملاحظه ۲۴۴

فصل نهم - نهادگرایی ۲۴۹

۹-۱- مقدمه، زمینه ها و چارچوب مفهومی ۲۵۰

۹-۲- نهادگرایی قدیم و جدید و دیگر تحولات ۲۵۳

۹-۳- مبانی متدلوریک و دیگر ابعاد نهادگرایی ۲۵۹

۹-۴- ملاحظات پایانی ۲۶۴

فصل دهم - خاستگاه و جایگاه کارآیی ۲۶۹

۱۰-۱- مقدمه و چارچوب مفهومی ۲۶۹

۱۰-۲- بافتها و ابعاد کارآیی ۲۷۹

۱۰-۳- معیارهای اقتصاد رفاه و دیگر مؤلفه های کارآیی ۲۹۰

۱۰-۴- فراگیری پدیده کارآیی و جمع بندی پایانی ۲۹۹

فصل یازدهم - جایگاه و چارچوب نظریه بازی ها ۳۰۵

۱۱-۱- مقدمه و معرفی اولیه ۳۰۶

۱۱-۲- تحولات و ابعاد اولیه نظریه بازی ها ۳۱۳

۱۱-۳- تشریح برخی از الگوهای تئوری بازیها ۳۱۸

۱۱-۴- گستره کاربردی، دشواری ها و ملاحظات پایانی ۳۲۷

فصل دوازدهم - نظریه انتخاب عمومی، همزاد حقوق و اقتصاد ۳۳۵

۱۲-۱- مقدمه ۳۳۶

۱۲-۲- زمینه های تدوین ۳۴۰

۱۲-۳- روند تکاملی و مشخصه ها ۳۴۴

۱۲-۴- چند مصداق اساسی ۳۵۰

۱۲-۵	مطالب تکمیلی و نکات قابل ملاحظه.....	۳۵۴
فصل سیزدهم - مباحث تکمیلی در حقوق و اقتصاد		
۱۳-۱	مقدمه	۳۶۱
۱۳-۲	دقت های خاص و رویکردهای خاص	۳۶۷
۱۳-۳	جمع بندی	۳۷۳
فصل چهاردهم - ضمیمه اقتصادی		
۱۴-۱	یک سلسله عناوین اولیه	۳۸۵
۱۴-۲	چند عنوان میانی	۴۰۲
۱۴-۳	عناوین تکمیلی	۴۲۱
	کتاب شناسی	۴۳۷

پیشگفتار

یکی از مطالعات بین رشته ای اقتصاد که با استقبال قابل توجهی در محافل علمی روبرو شده، گرایش و یا زیر رشته حقوق و اقتصاد می باشد. با وجودی که شکل گیری مطالعات و گرایشات میان رشته ای و بین رشته ای در اقتصاد سابقه معنی داری دارد، گرایش حقوق و اقتصاد در میان سایر زیر رشته های مشابه جایگاه ویژه ای را به خود اختصاص داده است. اینجانب به بهانه استفاده از فرصت مطالعاتی در دانشگاه برکلی کالیفرنیا در سال تحصیلی ۱۳۷۸-۱۳۸۸ (۲۰۰۸-۲۰۰۹) فرصت مناسبی بدست آوردم تا علاوه بر اقتصاد بخش عمومی (گرایش اصلی ام) مطالعات خود را در زمینه حقوق و اقتصاد نیز گسترش دهم. شکل گیری کلاس های درس در سطوح بالای تحصیلات تکمیلی، راه اندازی سمینارها، کارگاههای آموزشی و پژوهشی، سمپوزیوم های علمی، جلسات انجمن های علمی، تولید مداوم نشریات و کتب علمی و موارد مشابه در این زمینه بسیار راهگشا بود. از این رو تصمیم گرفتم که بخشی از یافته های علمی خود را در این سفر به همراه مباحث مکمل دیگر در قالب حقوق و اقتصاد منتشر سازم. بنابراین بخشی از کتاب حاضر در واقع بیانگر قسمت هایی از کار علمی اینجانب در هنگام سفر مربوطه می باشد که در شهر دانشگاهی برکلی به انجام رسیده است. البته برخی فصل های کتاب بازنگری برخی مقالات اینجانب در عرصه حقوق و اقتصاد است که در نشریات علمی به چاپ رسیده است. کتاب در دو بخش تدوین شده که هر یک شامل ۷ فصل می باشد. بخش اول پایه ها، ریشه ها و روند تکاملی این رشته جدید را تبیین می کند. بخش دوم به یک سلسله مباحث کلیدی در این ارتباط اختصاص دارد. البته فصل آخر در واقع یک ضمیمه اقتصادی است که توصیه می شود خوانندگانی که رشته اصلی آنها اقتصاد نیست، ابتدا آن

ضمیمه را مطالعه کنند. دست اندرکاران گروه و برنامه حقوق و اقتصاد دانشگاه برکلی و در رأس آنها پرفسور رابرت کوتر و دیگر همکاران ایشان در گروه مربوطه، پرفسور ادلین و پرفسور رابن فلد و همچنین اساتیدی از گروه اقتصاد آن دانشگاه، از جمله پرفسور اکرف، پرفسور ویلیامسون (دو برنده جایزه نوبل اقتصاد)، پرفسور آیکن گرین، و پرفسور دلانگ، نیز در سفر علمی مربوطه همکاری بسیار خوبی با اینجانب داشتند که موجب تقدیر و تشکر ویژه می باشد. گفتگوی بسیار پربارنده علمی اینجانب با پرفسور ارو دیگر برنده جایزه نوبل اقتصاد از دانشگاه استنفورد کالیفرنیا نیز مشوق دیگر اینجانب در تدوین یک گزارش علمی می باشد که جا دارد از ایشان نیز سپاسگزاری نمایم. سرانجام از جناب آقای مهندس نوروزی به دلیل سامان دهی فنی این مجموعه بسیار متشکرم. اینجانب مسئول تمامی نواقص احتمالی این متن می باشم. با توجه به اینکه این اثر از اولین متون در این زمینه است که وارد ادبیات فارسی می شود قهراً مانند هر اولین کار دیگر نارسایی هایی دارد که نویسنده از دریافت نظرات اصلاحی کلیه علاقه مندان جهت ارتقاء متن حاضر صمیمانه استقبال می کند.

یداله دادگر، برکلی